

Sritis ir tikslai:

- Pradedama iš klausos atsiminti 1 daiktą:
  - pasakytą frazės gale,
  - pasakytą frazės pradžioje,
  - pasakytą frazės viduryje.
- Garso /ch/ tvirtinimas.

Veikla

Klausos atmintis

Atėjo laikas tikėtis, kad jūsų vaikas informaciją, gautą klausymosi metu, laikys klausos atmintyje pakankamai ilgai, kad galėtų pagal ją veikti.

Turėtų vystyti vaikui suprantamų žodžių žodynas (įskaitant daiktavardžius, veiksmažodžius, būdvardžius ir mandagumo žodžius). Vaikas taip pat turėtų gebėti atlikti paprastus paliepiumus ar nurodymus namų aplinkoje.

Klausos atmintis

- Pradžioje galite pastebėti, kad vaiko klausos atmintyje užsifiksavo vienas-kitas daiktas, susijęs su žinomais garsais (MKG). Jūs galite pasakyti „**Eime susirasti lėktuvą, sakantį uuuu**“, ir jūsų vaikas gali pasižiūrėti į lėktuvą ar nueiti ir jį paimti. Jis jau girdėjo tikslinį žodį sakinio gale, suprato jį ir atliko atitinkamą veiksmą. Tai įmanoma ir sakinio pradžioje „**Uuuuu, aš girdžiu lėktuvą**“, ir sakinio viduryje „**Duok lėktuvą uuu... tėčiui**“.
- Turėtų vystyti vaikui suprantamų žodžių (įskaitant daiktavardžius, veiksmažodžius, būdvardžius ir mandagumo žodžius) žodynėlis. Jis taip pat turėtų gebėti vykdyti paprastus paliepiumus ar nurodymus namuose. Tai yra visi jo klausos atminties pavyzdžiai, kai įsimenamas vienas daiktas.
- Atminkite: netestuokite savo vaiko, norėdami sužinoti, ar jis gali per klausą atsiminti vieną daiktą. Verčiau stebėkite vaiką žaidžiantį, bendraujantį. Jei paaiškės, kad jis išmoko žodį ar supranta paprastą nurodymą, pradžioje duokite jam tą žodį ar nurodymą be jokios vaizdinės ar kontekstinės užuominos. Jei jis atsakys – žinosite, kad jis jį išmoko. Jei neatsako – įsitikinkite, kad jis klausosi ir parodykite jam, ką jūs sakėte, kad jis palygintų tai, ką girdi, su tuo, ką sakote jūs.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Rodo, kad supranta įprastas, kasdienes frazes:
  - naudodamas natūralius gestus,
  - žvilgsniu,
  - atlikdamas užduotį.

Veikla

Čia jūs pirmiausia naudosite klausą, tada lauksite vaiko atsakymo.

- Du mėnesius „maudėte“ savo vaiką kalbos jūroje, jis nuolat nešiojo klausos aparatus, kurie suteikė jam galimybę išgirsti visą kasdieninę kalbą jūsų namuose.
- Laikas jums pradėti naudoti įprastas frazes bendraujant su vaiku, nenaudojant jokių kontekstinių užuominų, taip suteikiant jam galimybę suprasti ir veikti vien tik klausant. Jūsų užduotis yra pateikti kalbą ir laukti, suteikiant pakankamai laiko vaikui išgirsti, apdoroti informaciją ir veikti pagal išgirstą kalbą.
- Mojavimas ir sakymas „Atia atia“ – tai frazė, kurią vaikas girdi kiekvieną dieną. Išstarkite šiuos žodžius nemojuodami ir laukite, kol vaikas pats pamojuos.
- **„Ar nori ant rankų?“** – tai dar viena frazė, kurią jūsų vaikas girdėjo jau begalę kartų. Numatykite laiką, kada jūsų vaikas norės būti pakeltas į viršų ir paklauskite jo: **„Ar nori, kad paimčiau ant rankų?“** Netieskite rankų jo imti, kol jis nepaklausė, nesuprato ir kol pats nepakėlė savo rankų į jus.

Data	Ką jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Spontaniškai naudoja dainuojantį (melodingą) balsą.
- Spontaniškai atlieka veiksmus pagal dainas.

Veikla

Dainuojantis balsas prieš kalbėjimo balsą

- Jūs jau turėjote būti dainavę keletą dainelių su vaiku kiekvieną dieną ir susiejote tas daineles su paveikslėliu ar žaislu (pavyzdžiui, katino nuotrauka arba jūsų vaiko nuotrauka, kurioje jis dėvi katino kaukę iš dainelės „Išdykęs katinėlis“).
- Žiūrėdami į žaislus ar paveikslėlius, susijusius su dainele, kurią dainavote su vaiku, lukterkite ir duokite vaikui laiko pradėti dainuoti dainelę pačiam. Smagus būdas, norint tai padaryti, yra toks: padėti visus jūsų dainelių paveikslėlius (užverstus), atversti vieną paveikslėlį ir pradėti dainuoti dainelę. Tada leiskite vaikui pasirinkti kortelę, apverskite ją ir LAUKITE. Vaikas turėtų pradėti naudoti savo dainuojantį balsą ar netgi pradėti dainuoti ar atlikti reikiamus veiksmus.
- Kartu naudojant ir dainelių, ir frazių korteles, turėsite galimybę išgirsti vaiko balsą ir įsitikinti, kad jo kalbėjimo balsas frazės kortelei skamba skirtingai nei dainuojantis balsas, skirtas dainos kortelei. Taip pat galite naudoti ir žaislus, atspindinčius daineles ir sakinius: sudėkite juos visus į maišą ir leiskite vaikui vieną jų ištraukti ir pasakyti atitinkamą frazę ar padainuoti dainelę.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Pamėgdžioja vidurinius balsius skiemenyse su /m/ ir /b/:
  - /o/–koja
  - /e/–kelia
  - /a/–lankas
- Pamėgdžioja priekinės eilės balsį /y/ (rytas) ir užpakalinės eilės balsį /u/ – mūūū skiemenyse su /m/ ir /b/.

Veikla

Balsiai yra grupuojami pagal tai, kur jie yra ir kaip jie tariami burnoje. Yra trys balsių grupės: priekiniai, viduriniai ir užpakaliniai. Viduriniai balsiai yra lengviausiai tariami, nes jiems ištartį nereikia labai didelio liežuvių, lūpų ir žandikaulio judesių tikslumo ar įtemptumo. Suporuokite /m/ ir /b/ su viduriniais balsiais šios savaitės kalbos vapėjimo pratybose.

Pagrindinis dalykas, kurį reikia įsidėmėti apie tarties pratybas yra tai, kad jūs turite sukelti vaiko motyvaciją mėgdžioti per kokią nors smagią veiklą, kuri leistų daug kartų kartoti.

- Išstarkite vieną balsį, ir jei jūsų vaikas pakartoja jį teisingai, junkite jį su /m/ ir /b/:
  - /o/, tada /bo/ – apdovanokite vaiką už pastangas;
  - /a/, tada /ma/ – apdovanokite vaiką už pastangas;
- jei jūsų vaikas lengvai mėgdžioja daugiau balsių su /m/ ir /b/, bandykite keisti skiemenis:
- /ba/, /bo/ – apdovanokite vaiką už pastangas;
- /me/, /ma/ – apdovanokite vaiką už pastangas.

Smagios veiklos kalbos vapėjimo pratyboms

- Užkaskite mažus žaisliukus smėlyje ir po kiekvieno ištartio skiemens leiskite savo vaikui rasti žaisliuką smėlyje (paruoškite plastmasinę dėžę, pilną smėlio).
- Duokite vaikui po kaladėlę, kiekvieną kartą jam ištarus skiemenį statykite jas vieną ant kitos. Ištarus visus skiemenis, nuverskite bokštą.
- Kiekvieną kartą pakartojus, vaikas meta minkštą kamuoliuką (į dėžę, kibiriuką ar į kampą).
- Šokite ant spalvotų popierinių ar guminių kvadratų ant grindų: vienas šuolis po vieno pakartojimo.
- Supkite vaiką ant sūpynių. Patraukite vaiką atgal 15 cm už kiekvieną pamėgdžiotą skiemenį. Kai vaikas bus kiek įmanoma atitrauktas, išgaukite dar vieną pamėgdžiojimą ir paleiskite jį. Sūpynėms nustojus suptis, pakartokite visą procesą iš naujo.
- Stumkite mašinas žemyn čiuožykla, po vieną mašiną kiekvienam pamėgdžiojimui. Kai nebeliks mašinų, jūsų vaikas gali pamėgdžioti paskutinį skiemenį ir gali nušliuožti susirinkti mašinų (galite naudoti lentą, didelę knygą arba vamzdį, jei esate kambaryje).

Data	Ką jūsų vaikas darė?

2. Audioverbalinės (AV) technikos ir strategijos

- Pirmą naudokite klausą.
- Išlaukite, suteikite savo vaikui galimybę apsvarstyti kalbą, ją suprasti ir atitinkamai veikti, ir tik tada pradėkite vėl kalbėti arba padėkite jam.
- Vystykite intonaciją ir ekspresyvumą vaiko balse.

3. Savaitės knyga: Anthea Sieveking „Nursery Rhyme Board Books“.

Collins Angus and Robertson Publishers Pty Ltd., 1991

- Naudokite šią knygą vaiko spontaniškam dainavimui išgauti. Leiskite vaikui patyrinėti knygą ir dainuoti bet kurią jūsų vaikui žinomą dainą. Vaikas dar nežinos visų knygoje esančių dainų, tačiau tai smagus pratimas, norint vaikui parodyti, kad kiekviename puslapyje yra kitokia dainelė. Jau greitai vaikas susies kiekvieną paveikslėlį su skirtinga daina. Yra keturios tokios knygos, kurios siūlo jums ir jūsų vaikui daug smagių dainavimo galimybių.

4. Savaitės daina: „Pirštukai“

Žodžiai: „Kur pirštukai? Štai ir aš! Bėkim pasislėpti, nieks nerasi!“

Rankos už nugaros su atkištais nykščiais. Kiekviena ranka išlenda su judančiu nykščiu, žiūrinčiu vienas į kitą priešais vaiko veidą. Po to abi rankos pasislepia už nugaros.

- Naudodamiesi flomasteriu pieškite akis, nosį ir burną ant vaiko nykščių. Prieš piešdami kurią nors dalį, tarkite žodį ir laukite, kol vaikas jį pamėgdžios. „Pieškime akis“. Jūs sakote „Akis“. Jei kiekvieną kartą, dainuojant dainelę, taip sakysite, vaikas greitai išmoks keturis veido dalių pavadinimus.
- Vaikui išmokus pagrindines veido dalis, derėtų papildyti piešinukus, pripiešiant plaukus, ausis, antakius ir panašiai.

